

*Obavijest***59. Rose-Roth seminar: *Towards Euroatlantic Integration: Progress and Challenges in South-East Europe*'**

Dubrovnik, 12.-14. ožujka 2005.

U organizaciji Parlamentarne skupštine NATO-a (NATO PA) i hrvatskog Sabora, u Dubrovniku je održan 59. po redu Rose-Roth seminar. Hrvatska je drugi put u četiri godine bila domaćin 160 predstavnika parlamentarnih izaslanstava pri NATO PA, zastupnika u nacionalnim parlamentima (punopravnih članova i promatrača), visokih dužnosnika NATO-a i vlada iz regije te ostalih pozvanih promatrača odnosno predstavnika diplomatskog zbora akreditiranih u RH.

Načelan cilj seminara usko je povezan s nastojanjima kvalitetnijeg razumijevanja problematike sigurnosti i suradnje između nacionalnih parlamenta kao i pomoć parlamentarcima u boljem shvaćanju ideje euroatlantizma.

Tematski je seminar bio podijeljen u nekoliko povezanih cjelina, od uloge EU u regiji, mjesta i uloge ICTY do napretka i izazova u Srbiji i Crnoj Gori i perspektiva za budućnost naše regije. Na samom početku je potpredsjednik NATO PA naglasio važnost regije jugoistočne Europe u kojoj je vidljiv napredak nakon svih tih ratova. Hrvatska je apostrofirana kao zemlja vrlo blizu članstvu u euroatlantskim asocijacijama uz jednu poznatu prepreku vezano za njenu suradnju sa sudom u Haagu. Problem korupcije je prisutan, ali je to problem i ostale međunarodne zajednice, dok je još uvijek postojeći problem u regiji vezan za etničke napetosti (Kosovo i BIH), ali i neizvjesnost koju bi mogao donijeti referendum o nezavisnosti Srbije i Crne Gore planiran za 2006. godinu.

Predstavnici hrvatske Vlade su u svojim istupima istaknuli napore koje je Hrvatska učinila u približavanju prema punopravnom članstvu u NATO-u i EU. Istaknuta je činjenica da u regiji nema izravnih prijetnji sigurnosti, ali da postoje još određeni izvori mogućih nestabilnosti. Ponovljena je želja za regionalnom suradnjom, što se ne shvaća samo kao obveza, već i hrvatski interes (dobar primjer je Američko-jadranska povelja), ali i procjenjivanje svake države sukladno njezinom individualnom napretku na tom putu euroatlantske reintegracije kao glavnom kriteriju koji osigurava pozitivno takmičenje. Hrvatska je zadovoljila sva četiri politička kriterija i s pravom očekuje da bude spremna za članstvo u EU do 2007. Ponovno je izrečena opredijeljenost za punu suradnju s ICTY kao najboljim instrumentom za utvrđivanje individualne odgovornosti za ratne zločine, što se vidi i u činjenici da je od 625 slučajeva pozitivno riješeno odnosno sankcionirano njih 624. Predstavnici susjednih zemalja iz regije dali su otvorenu potporu hrvatskim naporima za

otpočinjanje pregovora oko pristupanja EU, najvećim dijelom smatrajući da u suprotnom to neće biti dobra poruka ostalima u regiji.

Ipak, dobar dio seminara protekao je u razmijeni suprotstavljenih stavova predstavnika Srbije i Crne Gore oko sadašnjeg nezadovoljavajućeg stanja u zajedničkoj državnoj zajednici, ali i budućnosti Kosova.

Predstavnici izaslanstva kosovskih Albanaca u tamošnjem parlamentu ne vide nikakvo drugo riješene osim nezavisnosti Kosova, dok su srpski predstavnici upozoravali na moguće posljedice takve politike. Zanimljiv je istup talijanskog parlamentarnog predstavnika koji smatra da bi nezavisnost Kosova predstavljalo stvaranje europske Kolumbije i negativan domino-efekt uključujući i Italiju. Šef parlamentarne manjine Albanaca u skupštini Crne Gore je replicirao, tvrdeći da bi tek ako ne dođe do nezavisnosti Kosova to dovelo do ozbiljnije nestabilnosti.

Teme koje su bile definirane na seminaru kao i sudionici, opetovano su pokazali nužnost dijaloga, uvažavanje suprotstavljenih mišljenja, ali i toleranciju kao pretpostavke traženja optimalnih rješenja za postojeće izazove i probleme. I ovaj seminar je dao snažan signal svima (posebno Europljanima) da regija bilježi napredak, ali da su neka pitanja predugo otvorena i još uvijek bez konkretne inicijative da se ona zatvore u interesu ne samo mira i stabilnosti, već prosperiteta regije.

Mladen Nakić